

چهل جزیره گردن‌بندی از مروارید

فراموش نکرده‌ایم!

فراموش نکرده‌ایم که در یکی از شماره‌های همین مجله «رشد جوان»، و در همین سال تحصیلی جاری، قول داده بودیم که درباره جزایر زیبای خلیج فارس نیز مطلبی مستقل بنویسیم. درباره قشم و دره ستاره‌ها نوشتیم و می‌توانستیم برای کیش، هرمز، هنگام و بسیاری از جزایر معروف و غیر معروف هم مطلب مستقلی بنویسیم.

خواهر و برادر

شاید این سؤال امتحان درس جغرافیای مدرسه شما بوده باشد: «جزیره را تعریف کنید.» مسلم می‌دانیم که شما از دانش‌آموزان خوش فکری بوده‌اید که به راحتی توانسته‌اید جواب این سؤال بسیار دشوار (!) جغرافیایی را بدهید. جزیره تکه‌ای خشکی است که اطراف آن را آب فراگرفته باشد. برعکس، دریاچه یک پهنه آبی کوچک یا بزرگ است که پیرامون آن را خشکی گرفته باشد. یعنی دریاچه و جزیره تقریباً با هم خواهر و برادرند!

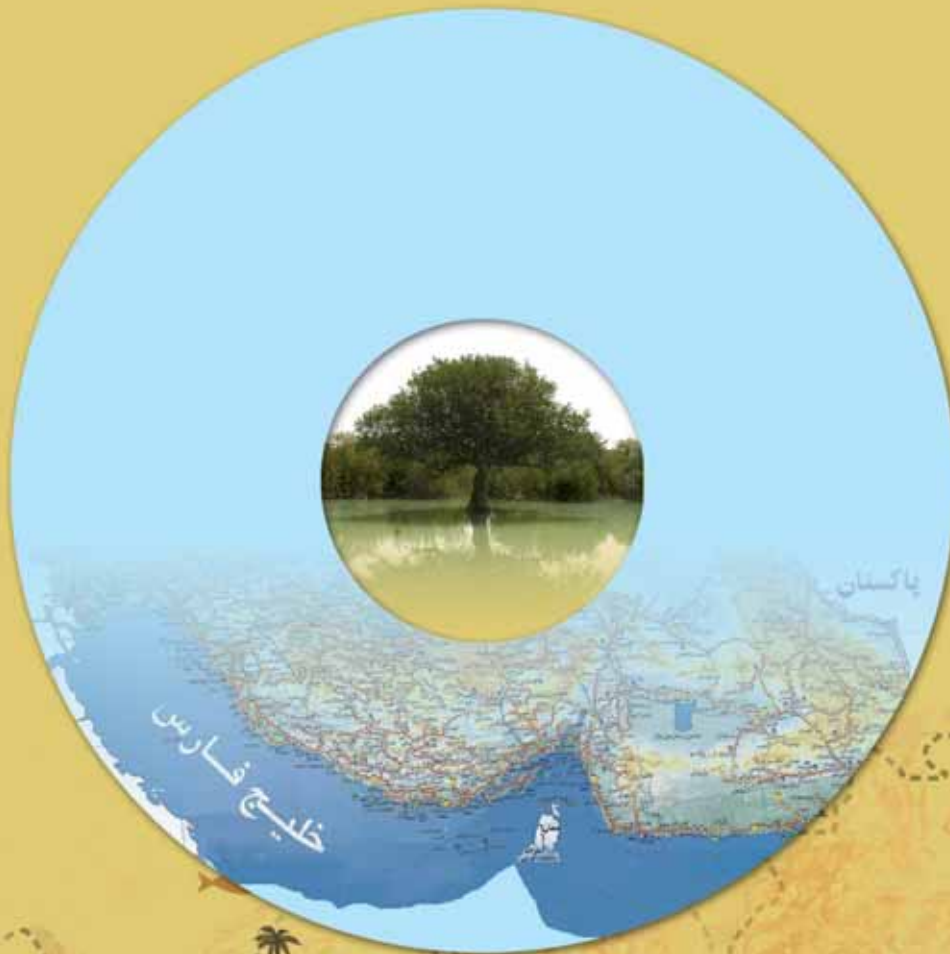
گردن‌بندی مرواریدی از جزایر

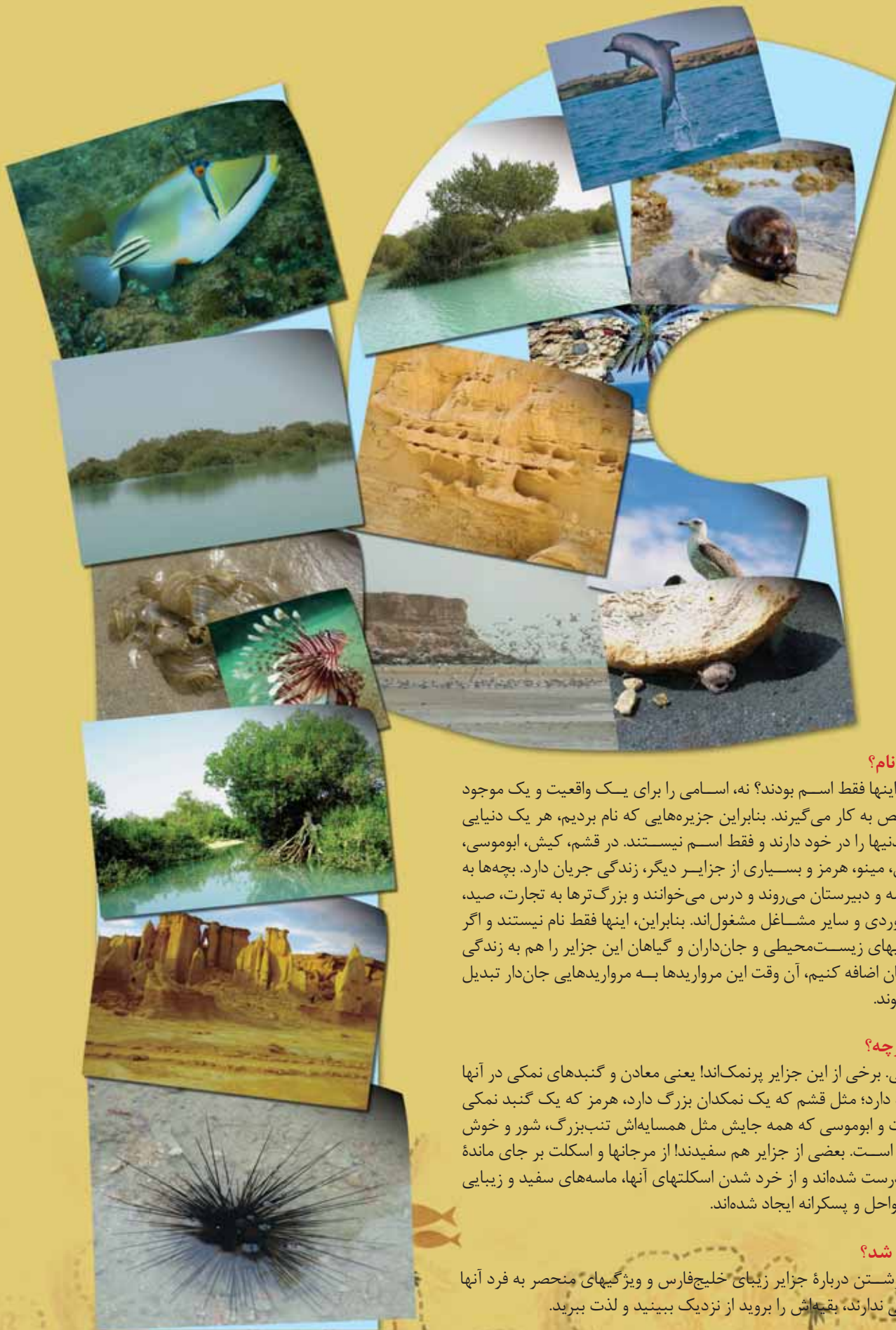
اگر همه جزایر موجود در خلیج فارس را در دریا در کنار یکدیگر بچینیم و آنها را ریشه کنیم، ۴۰ مروارید زیبای بزرگ و کوچک خواهیم داشت! این یعنی تعداد جزایر موجود در خلیج فارس، حداقل ۴۰ تاست. پس اگر با رشته محبت و وطن‌دوستی این جزیره‌ها را به هم وصل کنیم، گردن‌بندی بزرگ و زیبا، با دانه‌های ریز و درشت از جزایر خواهیم داشت که نگین آنها، یعنی بزرگ‌ترین جزیره، قشم است.

جزایر گمنام

بله، برخی از جزایر خلیج فارس نزد ما گمنام مانده‌اند. به آنها عنایتی نداشته‌ایم و چون از آنها دور هستیم، از حال و روز آنها و محیط زیستشان بی‌خبر مانده‌ایم. می‌گویید نه؟ آیا نام این جزایر را شنیده‌اید؟ دلکش، دارا، بونه، مهنارو. اینها نام جزایری در سواحل استان خوزستان هستند که تاکنون احتمالاً نام آنها را نشنیده و نخوانده‌اید.

و اما جزایر گمنام دیگر: علف‌دان (صدرا)، نگین، جبرین، ام‌سبله، ام‌الکرم و جزیره شمالی. اینها جزایر گمنام سواحل استان بوشهر هستند که اگر نام جزایر خارکو، خارک، شیف عباسک، نخیلو و فارسی را با آنها در کنار هم قرار دهید، فهرست نامهای جزایر شما در خلیج فارس و در آبهای خلیج فارس در کناره بوشهر کامل شده است. در استان هرمزگان همه ما نام کیش، قشم، هرمز، لاوان، ابوموسی، تنب‌بزرگ و کوچک و شاید لارک را شنیده‌ایم، اما به نظر می‌رسد از جزایر دیگری چون هندرابی، سیری، فارور، دوکوهکان، صخره بزرگ، شیخ‌هندرابی، و سه مجمع‌الجزایر به‌نام‌های گز، جگین و میدانی بی‌خبر بوده‌ایم.

فقط نام؟

واقعاً اینها فقط اسم بودند؟ نه، اسامی را برای یک واقعیت و یک موجود مشخص به کار می‌گیرند. بنابراین جزیره‌هایی که نام بردیم، هر یک دنیایی از دیدنیها را در خود دارند و فقط اسم نیستند. در قشم، کیش، ابوموسی، آبادان، مینو، هرمز و بسیاری از جزایر دیگر، زندگی جریان دارد. بچه‌ها به مدرسه و دبیرستان می‌روند و درس می‌خوانند و بزرگ‌ترها به تجارت، صید، دریانوردی و سایر مشاغل مشغول‌اند. بنابراین، اینها فقط نام نیستند و اگر ویژگیهای زیست‌محیطی و جان‌داران و گیاهان این جزایر را هم به زندگی انسان اضافه کنیم، آن وقت این مرواریدها به مرواریدهایی جان‌دار تبدیل می‌شوند.

دیگر چه؟

هیچی. برخی از این جزایر پرنمک‌اند! یعنی معادن و گنبدهای نمکی در آنها وجود دارد؛ مثل قشم که یک نمکدان بزرگ دارد، هرمز که یک گنبد نمکی است و ابوموسی که همه جایش مثل همسایه‌اش تنب‌بزرگ، شور و خوش نمک است. بعضی از جزایر هم سفیدند! از مرجانها و اسکلت بر جای مانده آنها درست شده‌اند و از خرد شدن اسکلت‌های آنها، ماسه‌های سفید و زیبایی در سواحل و پسرکانه ایجاد شده‌اند.

تمام شد؟

نه، نوشتن درباره جزایر زیبای خلیج فارس و ویژگیهای منحصر به فرد آنها تمامی ندارند، بقیه‌اش را بروید از نزدیک ببینید و لذت ببرید.